

פתרון לתרגיל 2 בשיטות מחקר

שאלה 1

- א. אופן הצגת המחקר לוקה בחסר. הדבר בא לידי ביטוי בכך שהמחקר עוסק באופן ספציפי בפליטים וקליטתם ולא בתפישות חברתיות שונות, יש כאן משום חוסר כנות כלפי הנבדקים ואולי מידה של פגיעה בפרטיות לאור העובדה שהמחקר אוסף מידע על הנבדקים שאולי אינם מודעים לכך שהם מוסרים אותו, בייחוד אם מדובר בשאלון מתוחכם ועקיף, כפי שעשוי לשמש בנושאים רגישים כמו גזענות. יתכן ואין דרך טובה לבצע מחקר זה ללא הסתרת הסיבה המקורית מהנבדקים (או על ידי תיאור עמום) אבל במקרה כזה יש לפצות על כך בגילוי נאות בדיעבד (כפי שנראה בתשובה לשאלה הבאה)
- ב. כאמור, הכרת התודה אינה מספקת שכן כאן המקום לפצות על חוסר הכנות בהצגת הנושא וליידע את הנבדקים בנושאים הבאים:

1. מטרת המחקר האמיתית
2. חשיבות המחקר ולכן חשיבות הצורך בערפול המטרה האמיתית במחקר
3. דרך להתקשרות עם החוקר ולקבל תוצאות המחקר.

שאלה 2

- א. היות ונעשה כאן שימוש במניפולציה יש בעייתיות לחשוף את נושא המחקר האמיתי. עם זאת, חסרים כאן מספר אלמנטים בהסבר המקדים:

1. ההסבר הינו מאוד חלקי, כנראה שראוי לתאר לפחות בקווים כללים את השאלון בו נעשה שימוש
 2. לא ניתנה הבטחה לאנונימיות או פרטיות
 3. לא הוסבר שניתן לפרוש בכל שלב – מה שנדרש לאור העובדה שהמחקר עלול לגרום אי נוחות לנבדקים
- ב. גם כאן שיחת ההבהרה או דף ההסבר הוא המקום לתקן את הדרוש תיקון:
1. נדרש לשמוע מהנבדק כיצד הוא מרגיש בעקבות המחקר, אילו רגשות הוא חש
 2. נדרש להסביר את מטרת המחקר האמיתית
 3. נדרש להסביר את חשיבות המחקר, כיצד הוא חשוב ולמה יתרמו מסקנותיו.
 4. נדרש לתאר את המניפולציה שנעשה על הנבדקים, את הכורח לעשות זאת לאור חשיבות המחקר ולהתנצל אם נגרמה אי נוחות
 5. יש להשאיר דרך להתקשרות עם החוקר ולקבלת תוצאות המחקר

שאלה 3

- א. במקרה זה התיאור של המחקר אינו מלא ומדבר על "דפוס בילוי" ולא קשר בין חוויות רגשיות. עם זאת – נראה שמדובר ברמת עמימות סבירה ומידתית כנדרש כדי לשמור על אובייקטיביות המחקר. בנוסף, אופן הצגת המחקר היא מספקת ועונה על הקריטריונים הבאים:

1. מתארת במידה הרצויה את מהלך המחקר וכלי המחקר
 2. מדגישה את חשיבות המחקר
 3. מדגישה כי הבסיס הוא התנדבותי וניתן לפרוש בכל שלב
 4. מבטיחה סודיות ואנונימיות
- ב. קטע הקריאה בסיום אינו מספק וחסר את האלמנטים הבאים:
1. נדרש להסביר את מטרת המחקר האמיתית
 2. נדרש להסביר את חשיבות המחקר, כיצד הוא חשוב ולמה יתרמו מסקנותיו.
 3. יש להשאיר דרך להתקשרות עם החוקר ולקבלת תוצאות המחקר
- יש לציין שאזכור האנונימיות הוא טוב וראוי.